

Turkiet november 2010

En resa som började illa men som ändå blev riktigt bra

Det är vanskligt att ge sig till Medelhavet i november, även om temperaturerna lovar sverigesommar längst österut. I det avseende hade vi tur, och det var nog det som hjälpte oss ur den inledande frustrerande situationen.

Söndag

Efter en behaglig flygning direkt från Arlanda till Antalya klev vi ur planet, hämtade våra väskor och var beredda att möta vår resebyrå eller guide bland de andra framför flygplatsbyggnaden. Vi hade alla köpt **ClubMetros** resa på en vecka till Antalya-Pamukkale-Side till ett bra pris. Vi hade betalat in pengar till en resebyrå **Tema Escapes Scandinavia AB**, men biljetten var utfärdad av **IQTravel**. Så det var väl något av de namnen vi skulle leta efter. Övriga resenärers sällskap drog i väg till olika bussar men vårt sällskap stod kvar. Framför oss låg en öppen tom plats som kantades av en rad resebyråboxar på cirka 75 meters avstånd. Ingen av boxarna hade något känt namn, de flesta var obemannade. En säkerhetsvakt tog så småningom reda på till vilken box vi borde söka oss. När vi kom dit blev det klart att det var vår IQTravels box, men skylten fanns bara på baksidan av boxen. Vi hänvisades vidare till nästa stora parkeringsplats, där det stod en buss parkerad. Där fanns också vår guide som med svårighet kunde räkna in oss 40-talet resande. Efter ytterligare någon tid kunde vi komma iväg.

Vår guide Hüdai Soyupak var turkisk ingenjör som levt och arbetat i Sverige en tid. På knagglig men ordrik svenska (knagglig i fråga om uttal och grammatik) förklarade han för oss att han skulle vara vår vägledare under hela resan. Han hade uppenbarligen fått en mycket tuff uppgift från sin chef, nämligen att berätta för oss att vi de tre första dagarna inte skulle bo på femstjärniga strandhotellet Hotel Marmara Antalya, vilket utan reservation angivits i våra resebyråpapper, utan i stället på flygplatshotellet IC (International Comfort), ett par mil från stranden. Han meddelade också att de övriga angivna hotellen kanske skulle ersättas med andra. Stämningen i bussen blev dyster och missnöjet grodde.

Före middagen hölls ett välkomstmöte i vanlig ordning. Guiden berättade då utförligare om bakgrunden till den ändrade planen. Den turkiska högtiden Bayram råkade infalla så olyckligt att den kom att sträcka sig över hela vår vistelse. Högtiden var dessutom viktig för turkarna, det var deras bästa tillfälle på året att få umgås med barn, föräldrar, morföräldrar mm, och alla hotellrum behövdes för deras firande. På fråga varför vår bokning inte kunde försvaras mot andra gästers blev svaret så småningom att bokningen hade kommit bort. Missnöjet växte till ett uppror bland resenärerna. Det ifrågasattes hur man utan vidare kunde gå ifrån angivna reseplaner. Man vädjade till honom om att denna resa var ämnad för strandvistelse med barn bl.a.. Guiden insåg kraften i opinionen, som även tog sig uttryck i hot om repressalier mot resebyråerna vid hemkomsten. Flera gånger under mötet konfererade han med någon på sin mobil. Det ledde till en uppmjukning att kanske skulle det gå att ordna med en flytt nästa dag till Marmara. Innan natten blev det bestämt att väskorna skulle stå packade nästa morgon.

En annan orsak till den upprörda stämningen var att det inte skulle gå att skaffa sig mat på egen hand på hela veckan, vare sig lunch, middag, vatten eller annat. Man skulle befinna sig i områden där det inte fanns några mataffärer eller restauranger. Matfrågan under hela resan måste ordnas i förväg. Det betydde att Guiden erbjöd olika paket, "alla middagar" (900 sek), "tre utflyktsluncher", (alla dagar innehöll frivillig utflykt när utflykt inte ingick i resan), samt ett totalpaket som innefattade det mesta av allt (2000 sek). Alla måste nu inför de angivna förutsättningarna snabbt överväga vilka val man skulle göra för det egna behovet.

Hotellet IC var som ett litet slott mitt skogen. Det höll mycket hög klass i alla avseenden. Poolen på innegården bland palmerna var lockande men för kall att doppa sig i.

Måndag

Bussen förde oss till Marmara hotell och det kändes som en lättnad. Vi kom raskt igenom receptionen och fick våra rum, som var stora men utan finess. Hotellet, byggt som en låda, hade inga balkonger, och enbart rummen mot havet hade direkt havsutsikt. Man kunde få ett sådant för 10 Euro extra/natt. På havssidan i en vacker trädgård låg en jättestor pool, som höll 18 C. Man kunde ta sig ned till stranden via en hiss och tunnel. Stranden bestod av en klippavsats i den bergvägg som följde hela kusten (det fanns alltså inga sandstränder på denna del av kusten). Det var en trevlig avsats med dusch, hytt, badstegar, vilsängar med dynor under skärmtak. Vattnet höll en högre temperatur här, drygt 21 C.

Dagen användes till en utflykt i gamla stan, i den ingick en båttur längs den vackra kusten. Under båtturen, som följde stranden österut från Antalya förbi vårt hotell, erbjöds bad i det kristallklara Medelhavet. Efter båtturen bjöd resebyrån på en lunch på en havsrestaurang (som plåster på gårdagens sår). Vid middagen på hotellet föreföll det som vårt sällskap utgjorde större delen av gästerna. Någon trängsel på grund av överbokning kunde inte märkas.

Tisdag

Nästa morgon avresa till Denizli och Pamukkale. En befarad bergsklättring med branter nedanför sig uteblev helt. I stället susade bussen (en utmärkt Mizubishi) snabbt på motorväg hela sträckan till Denizli. Landskapet omväxlade mellan berg och dalar. Dalarna föreföll inte direkt bördiga, färgerna var genomgående grå, men årstiden kan ha bedragit till intrycket. På vägen rastade vi i shoppinghallar med WC. Efter Denizli var det bara en dryg mil till Pamukkale.

Pamukkale är en speciell upplevelse med sitt berg av avdunstat kalkvatten. Det är ju också en plats där det finns bevarade lämningar från vår tideräknings början, bl.a. en termalanläggning och den antika staden Hierapolis med en välbevarad teater. Utsikten över nejden är storlagen och upplevelsen av att trampa i det varma källvattnet som fortfarande rinner ut över bergkanten är obeskrivlig. Övernattningen skedde planenligt på Polak hotell. Det hade väl någon stjärna mindre, men det kunde duga för en natt. Det som var upplevelsen där var den fontän med varmt källvatten som fanns i trädgården och där man kunde krypa ned till halsen och få värme. Vattnet var grumligt och man kände med fötterna att det bildades små lerbankar på botten.

Onsdag

Hemresa igen till Marmara hotel. På vägen besök på mattfabrik där guidningen sköttes av en annan svensktalande guide (från svenska handelskammaren?). Åtminstone en i sällskapet inhandlade en matta som skulle levereras senare. Bad i havet. På kvällen Turkisk fest på restaurang med folkdanser, magdansöser, vindrickande. Trevlig kväll som ingick i resan.

Torsdag

Flytt till ett nytt hotell enligt planen, dock i det längsta oklart vilket. På vägen besök på en skinnaffär där vi fick se catwalkvisning av några produkter. Mycket fin utvald lammrygg som behandlats och sytts till kappor, jackor, västar mm. Deltagare i sällskapet köpte. Därefter fortsättning till en juvelmarknad med ytterligare en svensktalande guide. Även där blev det kommers.

Vårt mål för dagen blev hotell 5-stjärniga BelConti, som låg i ett hotell- och golfbanoområde i Belek, alltså inte det 5-stjärniga hotellet Asteria Sorgun Hotell i Side. En del kände sig osäkra på om valet var bra eller dåligt, men hotellet hade uppenbarligen tillräckliga kvalifikationer för att ingen skulle starta ett klagande. Det var ett ofantligt stort område med minst tre pooler, äventyrsbad, lekpark, lång och bred lättillgänglig strand med vilsängar och dynor, bra mat osv. Rummen var väl den svaga länken, de var högst ordinära, hopklämda i 2- eller 3-vånings bungalows, utan utsikt på grund av skymmande skog eller bebyggelse. Man fick ett rött plastband förseglat runt handleden för att personalen skulle se vilket sällskap man tillhörde.

Anita deltog i en utflykt Hamam - en spaupplevelse. Där fanns möjlighet till många extra behandlingar utöver grundpriset. Många deltagare valde sådana, men sade sig inte förstå att de skulle betala för det, vilket bidrog till att sällskapet nästan missade middagen.

En elak förkylning med hosta började göra sig påmind hos CJ.

Fredag

CJs tillstånd hindrade honom från att tillbringa förmiddagarna på stranden eller överhuvudtaget med någon aktivitet. Anita gjorde sina simturer. Efter medhavd lunch (som inhandlats på en påträffad närbutik under sällskapets lunch) och någon timmes liggande på brits på stranden blev det dags för CJ att återvända till rummet igen. Henning Mankell kom väl till pass.

Lördag

Sista hela dagen, dock med rum ända till avresa kl 3 på morgonen. Samma uppdelning för CJ, vila på fm, strand på em. Resten Mankell eller packning. Även Anita började känna förkylningssymptom.

Söndag

Avresa i god ordning kl 3, denna gång via Gardermoen, där normmän skulle lossas och lastas. Några som gått av felaktigt medförde försenad avgång med en minst timme (bl.a. avisning).

Några reflexioner.

Man förvånas över att en resebyrå resp. guide i dag hanterar mottagandet av en turistgrupp så rutinerat och okänsligt. Vår guide visade sig så smånogom vara en mycket välmenande person med stora kvaliteter, men initialintrycket blev negativt, när han i början ignorerade vår begäran att angivelserna i reseavtalet skulle gälla. I samband med avresan bad guiden om ursäkt för misstaget i början. Det förklarade guiden med IQTravel var en mycket stor resebyrå i Turkiet som hade stor makt att ändra i planerna. (Det skulle man uppenbarligen acceptera).

Det enda material som delades ut var en 4-sidig broschyr i A5-format med ett (dåligt uppdaterat) program och med utflykter och priser på extrabeställningar, däremot inget kartmaterial eller områdes- eller hotellbeskrivningar trots att bytte boende flera gånger.

Arrangemanget med extra betalning för middagar och luncher (som var väsentliga för att man alls skulle få någon mat) borde ha framgått redan före resan. Alla hade säkert inte klart för sig att områden med fina hotell utefter stranden medförde att tillgången på närbutiker var obefintlig. Många hade nog trott att det skulle gå att ta sig med lokala trafikmedel till någon stad, något som alltså inte gällde.

Av hans berättande förstod man att han hade stora kunskaper om antik historia och modern turkisk historia och turkisk näringsliv. Hans dåliga uttal och hans "idisslande" teknik med omtag flera gånger av det som redan sagts gjorde det dock ansträngande att lyssna på honom (CJ).